

ÖZ

**Konu: TÜRK VE RUS ATASÖZLERİNDE KADIN İMAJININ
DİLBİLİMLİK KARŞILAŞTIRMASI**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Danışman: Yard. Doç. Dr. Hüseyin ÖZBAY

Hazırlayan: Döölötbek EŞKENOV

20.06.2007, 220 sayfa

Bir milletin yaşam biçimini, yazılı olmayan bazı kurallarını, dünyaya bakış açısını gösteren dilsel ürünler atasözleri olarak adlandırılır. Atasözlerinde kadın imajını yansıtan bu çalışma, Türk ve Rus atasözlerini kapsar. Burada iki dilde kullanılan atasözlerinin dilbilimlik karşılaştırması, bir sosyolengüistik araştırmanın konusu olur. Genel anlamında daha çok ‘*kadın*’ ve atasözleri örneğiyle kavram alanı, cümle yapıları ve bazı morfolojik ekler incelenmiştir. Bu çalışmamızın gelecekte atasözleri ve diğer tematik kategorilere bir araştırma konusunu oluşturmak için bir veri olacağı düşüncesindeyiz.

Anahtar Sözcükler: kadın, Türk atasözleri, Rus atasözleri, anlam, deyim aktarması, ad aktarması.

КЫСКАЧА МАЗМУНУ

**Тема: ТҮРК ЖАНА ОРУС ЭЛИНИН МАКАЛДАРЫНДАГЫ АЯЛ
ТҮШҮНҮГҮНҮН ЛИНГВИСТИКАЛЫК САЛЫШТЫРМАСЫ**

МАГИСТРДИК ДИССЕРТАЦИЯ

Илимий жетекчи: Жард. Доц. Докт. Хүсейин Өзбай

Даярдаган: Дөөлөтбек Эшкенов

20.06.2007, 220 бет

Бир улуттун жашоо түрүн, калыптанып калган айрым салттык эрежелерин, дүйнө таанымын көрсөткөн тил байлыгы – алардын тилиндеги макал-лакаптар. Макалдардагы аялдын образын чагылдырган бул эмгек түрк жана орус макалдарын камтыйт. Эки тилде колдонулган макалдардын тилдик каражаттар аркылуу чагылдырылуусу, салыштырылуусу социолингвистикалык изилдөөнүн темасы болду. Жалпысынан, «аял» түшүнүгү жана анын синтаксистик, морфологиялык өзгөчөлүктөрү аялга байланыштуу макалдардын үлгүсү боюнча каралды. Бул эмгек аркылуу пайда болгон маалыматтар макалдардын категориялары жана башка тематикалык категориялар үчүн изилдөө иштеринде булак катары колдонулуусу мүмкүн.

Ачкыч сөздөр: аял, түрк макалдары, орус макалдары, маани, метафора, метонимия.

ABSTRACT

**Theme: Linguistic Comparison of Woman Image in Turkish and Russian
Proverbs**

Scientific Adviser: Dr. Huseyin OZBAY

Prepared by: Doolotbek ESHKENOV

20.06.2007, 220 pages

Linguistic products that show one's style of life and unwritten point of view are proverbs. The study shows the displaying image of women, and includes Turkish and Russian proverbs. The linguistic comparisons in proverbs of the two languages in this study is a subject of sociolinguistic research. The word "woman" in general meaning, and a sensual field, syntactical structure and some morphological forms with samples of proverbs were studied. We hope that this study will be a resource for researching subject in proverbs and other thematic categories in the future.

Keywords: woman, Turkish proverbs, Russian proverbs, sense, metaphore, metonymy.

АННОТАЦИЯ

**Тема: ЛИНГВИСТИЧЕСКОЕ СОПОСТАВЛЕНИЕ ОЛИЦЕТВОРЕНИЯ
ОБРАЗА ЖЕНЩИНЫ В ТУРЕЦКИХ И РУССКИХ НАРОДНЫХ
ПОСЛОВИЦАХ**

МАГИСТЕРСКАЯ ДИССЕРТАЦИЯ

Научный руководитель: к.ф.и. и.о. Доц. Докт. Хусейин Озбай

Подготовил: Доолотбек Эшкенов

20.06.2007, 220 страниц

В каждой нации существуют пословицы, отражающие образ жизни нации, мировоззрение, некоторые неписанные законы. Эта работа объединяет русские и турецкие пословицы, отображающие женскую сущность. Тема этой работы заключается в социо- лингвистическом сравнении пословиц на двух языках. В целом были изучены синтаксические, морфологические особенности и теория на примере пословиц о женщинах.

Эта работа была проделана для формирования темы для исследования пословиц и других тематических теорий. Результатом этой работы являются полученные данные, которые могут послужить источником для других исследований в будущем.

Ключевые слова: женщина, турецкие пословицы, русские пословицы, значение, метафора, метонимия.